

(สำเนา)

รับที่ ๓/๒๕๖๖ วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๖

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กระทู้ถามที่ ๐๐๓

วุฒิสภา

๑๖ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง การส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ “ภูมิภาษาและปัญญาแผ่นดิน”

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

ตามที่คณะกรรมการการศึกษา ศุภคุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา ได้มีมติเห็นชอบประเด็นการปฏิรูปตามแนวทางของรัฐบาล ภายใต้ข้อเสนอโครงการ/กิจกรรมสำคัญ ที่ควรเร่งรัด (Big Rock) ประเด็นที่ ๑ : ประเด็นภูมิภาษาและปัญญาแผ่นดิน ไปเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓ และได้นำเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการแผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผ่านคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา แล้วนั้น โดยในประเด็นภูมิภาษาและปัญญาแผ่นดิน มีสาระสำคัญในการผลักดันการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสานและพัฒนา เพื่อส่งเสริมภูมิภาษาและภูมิปัญญาแผ่นดิน ทั้งของท้องถิ่นและของชาติ ทั้งในด้านภูมิบ้านภูมิเมือง (โบราณสถาน แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ มรดกทางวัฒนธรรม) ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น (ภูมิรู้ศิลปวัฒนธรรมจากปราชญ์ชาวบ้าน) และด้านภูมิภาษา และวรรณกรรม รวมถึงเพลงพื้นบ้าน ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงาม เพื่อให้ตระหนัก และเกิดความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของชาติและวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้กับประชาชนทุกช่วงวัย ซึ่งความหมายของวัฒนธรรมในอีกระดับ คือ เรื่อง “ฐานวัฒนธรรม” อันมีอยู่ ๓ ฐาน ได้แก่ รากฐาน พื้นฐาน และภูมิฐาน จำเพาะเรื่องของ “ภาษา” หรือวัฒนธรรมทางภาษาใน ๓ ฐานนี้ ตัวอย่างคือ ภาษา ที่เป็นรากฐานคือ ใช้ “สื่อความ” เพื่อเข้าใจกัน ภาษาที่เป็นพื้นฐานนอกจากใช้สื่อสารเพื่อประโยชน์ นานาแล้ว ยังมีธุรกิจโดยตรงที่เกี่ยวกับภาษา เช่น หนังสือ และสื่อสมัยใหม่ทั้งหลายในปัจจุบัน และภาษา ที่เป็นภูมิฐานโดยตรง เช่น วรรณกรรมที่ทรงคุณค่าทั้งหลาย เป็นต้น จึงเห็นได้ว่าภาษาที่เป็นส่วนรากฐาน ของวัฒนธรรมมีความสำคัญ โดยเฉพาะสังคมไทยที่คนส่วนใหญ่ยังไม่ “แตกฉาน” ในภาษาไทยของตน ทำให้เกิดช่องว่างทางความเข้าใจ และในปัจจุบันมีการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร ยิ่งขยายช่องว่าง ของความไม่เข้าใจออกไป อันจะก่อให้เกิดความอ่อนแอในภูมิปัญญามากขึ้น

ดังนั้น เพื่อ...

ดังนั้น เพื่อเป็นการผลักดันเรื่องดังกล่าวให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม กระทรวงศึกษาธิการ จึงควรเร่งดำเนินการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีพื้นฐานด้านภาษา รักการอ่าน รักการเขียน และรัก การเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความแตกฉานในภาษา และเกิดความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของชาติ และวัฒนธรรมของท้องถิ่น อาทิ ๑) การนำเอาบทอาขยานคืบสู่ห้องเรียน โดยบรรจุไว้ในหลักสูตร การเรียนของเด็กและเยาวชน จำนวน ๓ ระดับ คือ ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ซึ่งจะเป็นการช่วยเสริมให้เด็กและเยาวชนจำได้โดยอัตโนมัติ ยิ่งเป็นทำนองเสนาะยิ่งจะทำให้จำได้ง่ายขึ้น เพราะมีทำนองที่หลากหลายแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค ๒) จัดให้มีกิจกรรมการอ่าน การเขียน และการเรียนรู้ เช่น ให้เด็กและเยาวชนอ่านนิทานเรื่องปลาบู่ทอง แล้วให้เด็กและเยาวชนมาพูดคุย และแสดงความคิดเห็นที่ได้จากการอ่านนิทานเรื่องดังกล่าว ซึ่งจะทำให้เกิดมุมมองและแง่คิดที่หลากหลาย แก่เด็กและเยาวชน และ ๓) จัดให้มีกิจกรรมการสื่อสารเพื่อให้เด็กและเยาวชนมีประสบการณ์นอกห้องเรียน เช่น การให้ดูภาพยนตร์ จำนวน ๕ เรื่อง การฟังเพลง จำนวน ๕ เพลง การท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน หรือท้องถิ่นของตน จำนวน ๕ แห่ง เป็นต้น แล้วให้เด็กและเยาวชนมาพูดคุยและแสดงความคิดเห็น ที่ได้จากการทำกิจกรรมดังกล่าวเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จึงขอเรียนถามว่า

- กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายหรือแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชน ได้เรียนรู้ “ภูมิภาคและปัญญาแผ่นดิน” เพื่อให้เกิดความแตกฉานในภาษา และเกิดความภาคภูมิใจ ในศิลปวัฒนธรรมของชาติและวัฒนธรรมของท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร

ขอให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

(นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

สมาชิกวุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นายบรรหาร กำลา)

ผู้อำนวยการสำนักการประชุม

ดิฉัน/พิมพ์

